

ZOHORSKÉ OZVENY

2/95

Časopis o nás,
od nás, pre nás.

ZDARMA

Veľká Noc u nás

Od fašiangov po Veľkú Noc je 40-dňový pôst. Naši rodičia a starí rodičia tento pôst prísne dodržiavali. Nielen že nejedli v stredu, v piatok a v *kanfri* mäso ale jedlá pripravovali na *ceresi* a konopnom oleji.

Na Kvetnú nedeľu, deti si ozdobili halúzku z hložka, ozdobili si ju reťazkami z farebného papiera i ponavliekali slamenné reťaze, vyfúkli vajíčka, ktoré si pomaľovali, navliekli na cvernu a týmto všetkým si ozdobili halúzku a išli 3-4 spolu spievať po rodine a známych. Všade dostali nejaké drobné peniažky z čoho mali deti veľkú radosť. Spievali takto:

„Miué miué leto, gdes tak dúho byuo, u marasa u karasa, daj mi moje zuaté prasa.”

Na Veľký piatok ľudia zo zemou nerobili, ale išli do kostola pomodliť sa k hrobu. Pri hrobe bola stráž, ktorú vymieňali 2 hasiči. Stáli v uniformách pri hrobe a v rukách držali ha-

lapartne. V piatok boli zaviazané zvony. Miništranti mali rapkáče a po dedine rapkali. Na zvonici namiesto zvonenia hrkali až než rozviazali zvony. Ženy sa o polnoci chodili do potoku umývať, aby boli pekné, lebo verili, že v potoku tečie i krv Krista Pána.

Na Bielu sobotu večerom bolo skriesenie procesia išla od kostola kolem sv. Floriána. V každom okne boli zažaté sviečky a nejaké sošky svätých.

Na Kvetnú nedeľu na malej svätej omši všetci občania svätili údené mäso, varené vajíčka, koláč a vňať z petržlenu. Domáci už čakali kedy sa košík s mäsom prinesie, lebo ho 40 dní nejedli. Na Kvetnú nedeľu po obede pletli otcovia pre deti korbáče, ale i mládenci, aby mali v pondelok ráno čím dievky vyšibať.

V pondelok skoro ráno chodili mládenci šibať dievky, oblievať ich a niektoré i v potoku poomáčali. Čím bola dievka vzácnejšia, tým viac chlapcov ju prišlo vyšibať. Dievčence chlapcom ponúkli zafarbené vajúčka, údené mäso, zákusky alebo víno. *A. Havlíková*

Prajeme čitateľom Zohorských ozvien veselé prežitie Veľkonočných sviatkov.

Vydavatelja

Vážení spoluobčania!

*Znova potrebujeme Vašu pomoc. Máme na štyri svetové strany kríže, ktoré sú vo veľmi zlom stave. Jeden kríž, študentský, smerom na Vysokú pri Morave sme spoločnými silami spolu s kaplnkou sv. Jána opravili, ale zostávajú ešte tri kríže, ktoré sú vo veľmi zlom stave. Smerom na Stupavu, na ceste do Lozorna a najviac zanedbaný je na Lábskej ceste (Pancových kríž). Ľudia, ktorí tieto kríže postavili už dávno pomreli a za každým je nejaká legenda. Bolo by treba vyrúbať kre, očistiť od trávy a dať kríže zafarbiť. Verte milí občania nikto to za nás neurobí a je to hanba na našu obec mať ich takto zanedbané. Kto by chcel prispieť finančne alebo brigádou, môže sa prihlásiť u **Anny Havlíkovej Dolná 10.***

SONNWENDFEIER, alebo SVIATOK LETNÉHO SLNOVRATU

I. M. Čo je nové pred tohtoročným Sviatkom letného slnovratu?

J. H. Dnes už nemusíme nikomu bližšie opisovať túto každoročnú oslavu, dostatočne známu najmä po minuloročnom dočasnom otvorení hraničného prechodu na dva dni do Rakúska pri marcheggskej Orlici. Jedno je však potrebné zverejniť:

Minulý rok v rámci príprav „Slnovratu“ som začal realizovať svoj zámer – povýšiť túto prevzatú slávnosť na oficiálnu tradíciu na slovenskej strane a vytvoriť tak skutočný most ponad rieku Mo-

ravu, čím sa symbolicky definitívne zruší deliaca čiara medzi územím a obyvateľmi, ktoré územne a historicky majú k sebe veľmi blízko.

I. M. A aký je výsledok tvojich aktivít?

J. H. Výsledok, ten je nadočakávanie dobrý a príjemný. Po mojich rozhovoroch s Exministrom kultúry SR p. Ľubom Romanom, sme spoločne aj so starostom mesta Marchegg pánom Rudolfom Patakim a predchádzajúcim starostom Zohora p. Ľudovítom Rybárom podpísali ustanovujúcu listinu, ktorej plné znenie uvádzame na poslednej strane.

Táto tradícia má ešte väčší význam, lebo zapadá do projektu zblížovania regiónov dolnorakúskych pohraničných oblastí a Záhoria v oblasti turistiky, prezentácií umeleckých historických pamiatok, výstav rôzneho druhu a pod.

„Vody Moravy nás oddelujú, ale víno, kultúra a radosť zo života nás spája“, hovorí známy rakúsky maliar a grafik, známy aj na Slovensku (dvakrát vystavoval i v Zohore) Gottfried Laf Wurm. Využijem tento priestor a dovoľujem si Vás pozvať v mene svojom ako organizátora a v mene Záhorskeho centra kultúry v Malackách na otvorenie výstavy „Maľba a grafika“

– František Hrtús (Modra)

– Gottfried Laf Wurm (Lasse-Niederösterreich)

22. 4. 1995 o 16.00 hodine v Záhorskom centre kultúry v Malackách.

OZVENY Z RADNICE

Vyberáme z uznesenia OZa č. 4

Obecné zastupiteľstvo :

A. Berie na vedomie:

- správu o činnosti Obcej polície Zohor a plán jej činnosti na r. 1995
- informáciu o predĺžení stavebného povolenia na ČOV a kanalizáciu Zohor

B. Volí:

– členov obcej rady v zložení:

Braunecker Jozef

PhDr. **Brezanský** Jozef

Ing. **Cabadaj** Tibor

Ing. **Duffeková** Renáta

Kubala Marián

Mífkovič Vladimír

Ing. **Polakovič** Stanislav

Rohrerová Kornélia

Štíbraná Mária

– kontrolóra obce:

Ing. **Mackoviča** Ivana

C. Schvaľuje:

- štatút obce Zohor
- rokovací poriadok OZa
- rokovací poriadok komisií OZa
- nariadenie OZa o obcej polícii
- zásady ustanovenia bližších podmienok verejného obstarávania
  - pravidlá spolunažívania
  - zvýšenie príplatku starostke za vedenie o 1000,- Sk mesačne
  - rozpočet obce na r. 1995 so zmenou: 100 000,- Sk ozvučenie kostola a 3 100 000,- Sk výstavba obce
  - na základe žiadosti jednorázovú sociálnu výpomoc p. Balážovi Karolovi

– rozdelenie poslancov podľa rajonizácie

– pre rok 1995 platnosť Všeobecne záväzného nariadenia č.1/94 o dani z nehnuteľnosti

- a) z pozemkov
- b) zo stavieb s tým, že nie je dôvod k jeho zmene

D. Ukladá:

- stavebnej komisii – posúdiť stav komunikácií a ich prípadnú opravu
- poveruje Radu OZa na podanie návrhu mzdového zatriedenia obcej polície
- doporučuje vypracovať obecný výstavbový generel
- kultúrnej komisii podať konkrétny návrh na úpravu bývalého klubu mládeže a jeho ďalšie využitie s finančnou podporou

OZVENY ZO ŠKOLY

„ZDRAVÁ ŠKOLA“

Všetkým nám a určite i Vám záleží na zdraví našich detí a nás všetkých. Výsledky rôznych ankiet a prieskumov však hovoria o veľmi nezdravom spôsobe života a zlom zdravotnom stave nielen nás dospelých, ale i našich detí. Chceme už našich žiakov naučiť ako sa správne starať o svoje zdravie, preto sa naša škola prihlásila do projektu „Zdravá škola“. Ibaže zdravie to nie je len pohoda tela, ale i pohoda duše – je to správny spôsob života, pekné medziludské vzťahy, schopnosť vnímania krásy, ale tiež pochopenie, že pre krásu okolo seba a pre zdravú prírodu treba niečo urobiť.

V rámci „Zdravej školy“ sa chceme zamerať hlavne na:

1. zlepšenie životného prostredia (starostlivosť o stromčeky v areály školy, o školskú záhradu, pestovanie čiernych ríbezlí, zeleniny, ovocia, starostlivosť o športoviská, zlepšenie esteti zácie interieru školy.

2. zlepšenie zdravotného stavu žiakov, ale i ostatných pracovníkov školy (zlepšenie starostlivosti o hygienu tela, o chrup, získanie vedomostí a vhodných postojov v oblasti zdravej výživy, protidrogovej a sexuálnej výchovy, prevencii úrazov, medziludských vzťahov žiak-učiteľ-rodíč, zlepšenie vzťahu žiakov ku škole, humanizácia vyučovania.

Všetky úlohy budeme plniť formou: výuky na vyučovacích hodinách, prednášok, besied, rozhovorov, krúžkovou činnosťou (športovou, kultúrnou, výchovnou, technickou), návštevou rôznych podujatí (divadlá, kiná, výstavy..).

Realizáciu projektu „Zdravá škola“ budú zabezpečovať pedagogickí a prevádzkovi pracovníci školy a veríme, že nám pomôžu i rodičia a ostatní Zohorania.

Plán najbližšej činnosti „Zdravej školy“ je nasledovný:

1. Prípravná časť:

- do konca júna 1995 oboznámenie s projektom: žiaci, učitelia, rodičia a ostatná verejnosť,
- nadobúdanie vedomostí v zdravotnej a ekologickej oblasti,
- uskutočnenie prednášky a besedy s pracovníkmi Obvodného úradu životného prostredia (odpadové hospodárstvo a ochrana vtáctva),
- spolupráca so zdravotníkmi.

2. Začiatok plnenia úloh projektu „Zdravá škola“ od septembra 1995 podľa vopred vypracovaného ročného plánu na jednotlivé

mesiace a hodnotenie priebežného plnenia úloh.

Do projektu „Zdravá škola“ sa prihlásilo viac škôl, každá si vypracovala osobitný projekt, prispôbený pod mienkam svojej školy. Projekt je plánovaný na tri roky. Všetci veríme, že sa nám úlohy a ciele, ktoré sme si dali podarí, i s Vašou pomocou, aspoň čiastočne splniť. O výsledkoch projektu „Zdravá škola“ Vás budeme pravidelne informovať.

Zároveň Vás týmto prosíme o Vašu dôveru, pomoc a spoluprácu.

*Masarovičová Tatiana,
riaditeľka ZŠ Zohor*

OZVENY Z HISTÓRIE

Prečo sú nadávky – po zohorsky ‘prezdíte’ mená

Chlapcov – skoro ešte deti – posielali rodičia pást kravy na obecný pasienok a to smerom zo Zohora poľnou cestou k Stupave. Starší sa pamätajú, že tam bola studňa s dreveným hrantom, kde sa statok napájal. Keď bol statok pokojný, chlapci mali čas na šantenie, robili si písťalky, trieskali bičom – treskáčom a vymýšľali jeden druhému mená.

ŠULAJ – pochádza tiež z pasienku. Juraj Havlík vyhodili do vzduchu klobúk, vyskočili a miesto „ja som šuhaj“, vždy zakričali „ja som šulaj“, čo ostalo nielen im, ale i štvrtému pokoleniu.

HRABLOVCI – Fabián Vlček prišli z vojenčiny a chceli sa ukázať. Na zemi ležali hrable a spýtali sa otca, že ako sa to volá a stúpili na ne. Hrable sa postavili

li a udreli Fabiána po nose. V tom momente povedali „sakramentské hrable“. Odvtedy mali druhé meno – Hrablovci.

KADLICOVCI – ich starý otec boli kadlec čo tkali konopne a ľanové plátno na plachty, gate, košele, rubáše. V Zohore sa vtedy sial ľan. Odvtedy sú Kadlicovci. V záhrade u *Vibiačku* (Rechtorovič) bol lis, kde lisovali konopný olej.

Prečo hovorili môjmu starečkovi **MIŠKO HAVLÍČEK**? Boli malý, chatrný a tak na pasienku ostali miesto **HAVLÍK – HAVLÍČEK**.

Štefan Ščasný si vzali do árendy zem u Macejkú od Vlčka Lenhárta, kde zasiali mrkvu. Keďže vo vlašnom piesku sa mrkve darilo, odpredali vagón mrkvy a tak im vymysleli **MRKVOVÝ KRÁL**.

Anna Havlíková

OZVENY O HUDBE

Detská hudobná skupina „VEGA“ pri ZŠ v Zohore

Detská skupina VEGA pri ZŠ v Zohore vznikla roku 1990. Je zložená zo žiakov miestnej základnej školy. Za svoje 5 ročné pôsobenie kapela pochodila skoro celý Západoslovenský región, vrátane hlavného mesta Bratislavy. Medzi jej najpozoruhodnejšie účinkovanie patrí vítanie p. prezidenta v Studienke, Kultúrne leto 94 v Bratislave a II. Bratislavské vinobranie 94.

Hudobná skupina sa poväčšine zúčastňuje humánných akcií poriadaných pre deti z Detských domovov a pre telesne

a mentálne postihnuté deti, za čo bolo účinným deťom zaslaných niekoľko ďakovných listov. Napríklad Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím Malacky, Kalokagatia centrum detí a mládeže v Trnave, Obecný úrad v Studienke.

Nemôžeme nespomenúť dobrú spoluprácu s umeleckou agentúrou Vetra, ktorú vedie p. Velšicová.

Deti z hudobnej skupiny VEGA radi pripravujú program pre svojich revesníkov k príležitostiam MDD, príchod Mikuláša a detské diskotéky.

Táto kultúrna a humánná činnosť by sa nedala uskutočňovať bez pochopenia rodičov účinkujúcich detí, vedenia školy a materiálnej pomoci Obecného úradu v Zohore, za čo im patrí vďaka.

Juraj Štefanovič

OZVENY Z ULICE

LISTÁREŇ

Z osobných stretnutí z mnohými spoluobčanmi Zohora pre nás vyplynul jeden pozitívny poznatok, „Ozveny“ sa dostávajú do povedomia ľudí. Najmä starší občania prijímajú vďačne informácie, ktoré sú zverejnené v „Ozvenách“, a boli by radi, keby „Ozveny“ vychádzali každý mesiac.

Málokto sa zatiaľ odhodlá podeliť sa na stránkach „Ozvien“ o svoje rôzne názory a myšlienky nielen s nami (redakciou), ale aj s Vami – ostatnými čitateľmi. Je to našim cieľom, aby sa ľudia 'nebáli' a skúsili nám napísať čo i len pár riadkov so svojimi postrehmi, názormi, s hocičím s čím by sa chceli s inými podeliť. Verte, nie je to tak ťažké.

O to zaujímavejší by mohol byť obsah „Ozvien”.

„Snažíte sa v tých Vašich ‘Ozvenách’ okrem iného aj naprávať ľudí, kritizovať nedostatky v Zohore. Má to vôbec význam? Upozorňovali ste na nebezpečenstvo jazdy na bicykli v noci bez osvetlenia. A čo sa stalo? Zmenilo sa niečo? Stále sa u nás veselo jazdí bez osvetlenia, nebezpečtu v ústrety. Veľa sa u nás v Zohore hovorí o odpadoch, o neporiadku na uliciach, o popolniciach.

Stále sú tu ľudia, ktorí si neurobia poriadok ani pred vlastným domom, ľudia ktorí zneužívajú verejné kontajnery na odpady a zamieňajú si ich za vlastné popolnice. Koľko poznáte i Vy domov, v ktorých nemajú popolnicu resp. neplatia si odvoz odpadkov hoci tam bývajú nezriedka dve rodiny. Napak existuje veľa osamotených spoľuobčanov, ktorí si poctivo platia za odvoz hoci sú sami v dome.

V mestách si ľudia platia za odvoz odpadkov v nájomnom a nemajú možnosť odhlásiť si to. Prečo neurobiť aj u nás tento ročný poplatok za odvoz (ani nie tak veľký) povinný pre všetkých?

Viete, že podľa Zákona o obecnom zriadení sú občania povinní podieľať sa na zvelaďovaní životného prostredia v obci a napomáhať udržiavať poriadok v obci?

Zmení sa niečo, keď som Vám napísal svoj názor? Asi sa nič nezmení, ale ľudia ktorí sa budú cítiť mojimi riadkami dotknutí aspoň vidia, že neostávajú celkom v anonymite, a že sa o nich vie.”

(J. M. – adresa známa redakcii)

OZVENY GRATULUJÚ

V druhom štvrtroku 1995 oslávia

60 rokov:

Gréliková Zuzana

1. 4. 1935 Na dieloch 6

Hrica Ján

7. 6. 1935 Záhradná 41

Kimličková Františka

8. 4. 1935 Na pasienkoch 2

Koreničová Emerita

16. 4. 1935 Na dieloch 69

Valovičová Mária

18. 4. 1935 Sadová 18

70 rokov:

Fabiánová Agneša

17. 6. 1925 Dolná 131

Fekete Cyril

27. 6. 1925 Dolná 121

Haramia Cyril

11. 6. 1925 Dolná 29

Stroš Ludovít

6. 4. 1925 Štúrova 1

Urbaničová Anastázia

15. 6. 1925 Lozornianska 14

Zajíček Štefan

12. 5. 1925 Struhárova 16

80 rokov:

Bojkovská Anastázia

17. 6. 1915 Lozornianska 3

Vacháľková Paulína

26. 5. 1915 Hviezdoslavova 36

85 rokov:

Havranová Anna

13. 5. 1910 Dolná 138

OZVENY VÍTAJÚ BÁBÄTKÁ

Hurtová Claudiu

26. 1. 1995 Školská 12

Plešková Natálie

26. 1. 1995 A. Hubeka 10

Mackovič Jakub

24. 2. 1995 Stupavská 11

Martinkoviča Maroša

27. 2. 1995 Lozornianska 20

Vlčková Julianu

10. 3. 1995 Stupavská 3

Vlčeka Daniela

13. 3. 1995 Struhárova 15

OZVENY SA LÚCIA...

Havlík Tomáš

Pavlásek Rudolf

Dudek Tomáš

Ondřík Juraj

Král Martin

Ščasná Františka

Slezák Ján

Lukovský Bernard

Urbanič Emil

Tavary Jozef

Mifkovičová Mária

Opustili v 1. kvartále naše rady.

Češť ich pamiatke.

(Údaje nám poskytli pracovníci OÚ Zohor, tak ako im boli známe ku 14-tému týždňu)

OZVENY O ZDRAVÍ

Nápoje na obedňajšom stole

„Na našich obedňajších stoloch nápadne chýbajú rôzne nápoje. V tejto súvislosti chceme pripomenúť dôležitosť dostatočného príjmu tekutín – minimálne 2 litre denne. Mnohí z nás okrem rannej kávy nepijú nič iné. Extrémnou koncentráciou moču môžu ľahko vzniknúť ľadvinové kamene, ktoré sa niekedy musia odstraňovať operatívne. Preto by sme Vás chceli povzbudiť, majte na pamäti dostatočný príjem tekutín a využívajte nápojovú ponuku (voda, ovocné šťavy, ap.) hlavne pri obedoch.“

Tento článok sme prebrali zo zahraničnej tlače, ale netýka sa aj nás?

Vypijete denne 2 litre tekutín?

(mac)

OZVENY O ŠPORTE

Dňa 3. apríla bol v Zohore založený oddiel Karate, ako súčasť oddielu TJ Spoje Bratislava, ktorého tréningov v Stupave sa zúčastňujú aj naše deti v nie malom počte a dosiahli aj rôzne stupne technickej vyspelosti – KYU:

Pavol Vachálek: 2 KYU (*hnedý pás*)

Marek Hladík: 5 KYU (*oranžový pás*)

Barbora Štefanovičová: 5 KYU (*oranžový pás*)

Andrea Štefanovičová: 5 KYU (*oranžový pás*)

Veronika Hladíková: 6 KYU (*žltoranžový pás*)

David Vachálek: 6 KYU (*žltoranžový pás*)

Jakub Gerthofer: 8 KYU (*bieložltý pás*)

Branislav Kimlička: 8 KYU (*bieložltý pás*)
Lukáš Kimlička: 8 KYU (*bieložltý pás*)
Na prvom tréningu 3. apríla bolo prihláse-

ných 18 detí, 8. apríla 26 detí a 10. apríla
31 detí.

(jh)

Sonnwendfeier Sviatok Slnovratu

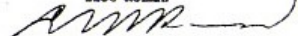
Feierlich ernennen und erheben wir die alte Tradition der marchegger Bevölkerung die Sonnwendfeier – verbunden mit dem Lichtenmeer auf der March – zur offiziellen Tradition auf dem slowakischen Ufer der March.

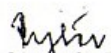
Festgeschrieben Anno domini 1994.

Ustanovujeme a povyšujeme starú tradíciu marcheggskych obyvateľov – oslavu letného slnovratu plavením svetiel dolu riekou Moravou – na oficiálnu tradíciu na oboch brehoch tejto rieky.

Ustanovené roku pána 23. septembra 1994.

Minister kultúry SR
Minister für Kultur der SR
Ľubo Roman

Starosta obce Zohor
Bürgermeister der Gemeinde Zohor
Dudovít Rybár

Starosta mesta Marchegg
Bürgermeister der Stadt Marchegg
Rudolf Patzky

Kultúrna agentúra Letra & Line, Zohor
Kulturagentur Letra & Line, Zohor
Ján Hladík

OZVENY NA BUDÚCE

Ďalšie čísla plánujeme vydať
v nasledujúcich termínoch:

3/95 – 24. týždeň

4/95 – 33. týždeň

5/95 – 42. týždeň

6/95 – 51. týždeň

Vydáva

Ing. Ivan Mackovič, Ján Hladík
vlastným nákladom.

Svoje príspevky doručte na tieto adresy:
Stupavská 11, Na dieloch 67

Materiály neprešli jazykovou úpravou.